

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2024/135
Karar Tarihi : 26.09.2024

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I - KONU

... tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ... tarihinde ihale edilerek, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na göre ... tarihinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeye bağlanan "... İnşaatı" işinde; geçici hakedişlerin sözleşmesinde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi sebebi ile işte yaşanan gecikmeye karşılık verilecek ilave sürenin tespiti hususunda yüklenici ile idare arasında ortaya çıkan anlaşmazlıkla ilgili olarak Kurulumuz kararı talebidir.

I - İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuş olup, sözleşme taraflarının anlaşmazlık konusuna ilişkin görüş, talep ve değerlendirmeleri özet olarak aşağıda belirtildiği şekildedir.

19.09.2024 Onay tarihli anlaşmazlık tutanağından özetle;

Yüklenicinin görüşü ve talebi;

Sözleşmenin 11.2. maddesi hükmüne göre; hakediş raporlarının inceleme ve onay süreleri içerisinde kalmak kaydıyla incelenmesi tamamlanarak onayının müteakip hakediş kapağındaki son imza tarihi tahakkuk tarihi alınmak suretiyle, sonrasındaki 45 gün içerisinde ödenmesi gerektiğinin anlaşıldığı, sözleşmede belirtilen 30'ar günlük süreler içerisinde kalmak kaydı ile inceleme ve onay süreci bitirilerek, hakedişin tahakkuka bağlandığı tarihten sonraki 45 gün içerisinde ödenmesi gerektiği, tahakkuka bağlanan hakedişin 45 gün içerisinde ödenmesinin idarenin sorumluluğunda olduğu, idarenin bu sorumluluğu yerine getirememiş olması sebebi ile ortaya çıkan ilave süre hakkı, hakediş kapaklarındaki son imza tarihinden sonraki 75 günlük süre dikkate alınarak yapılan hesaplama yönteminin hatalı olduğu, dolayısıyla tahakkuk tarihlerine göre sözleşmede belirtilen 45 günlük süre üzerinden süre uzatımına esas gün sayısının hesap edilmesi gerektiği,

1. Süre uzatım hesabında, süre uzatımına esas gün sayısı hesabının yukarıda ifade edildiği üzere 75 günlük süre dikkate alınarak yapıldığı, aslında 45 günlük süre üzerinden hesap edilmesi gerektiği, bu çerçevede hesap edilen 27 günlük sürenin tekrar ilave süre olarak verilmesi gerektiği,

Bundan sonra yaşanacak ödeme gecikmelerinden dolayı lehlerine ortaya çıkacak ilave süre haklarında da bu hesap yönteminin (tahakkuk tarihinden itibaren 45 gün) kullanılması gerektiği,

Yönündedir.

İdarenin görüşü ve değerlendirmesi;

Sözleşmenin 11.2. maddesi hükmüne istinaden, hakedişlerin onaylandıktan sonra 30 günde tahakkuka bağlanacağı, 45 günde ödeneceğinin anlaşıldığı, hakediş onay tarihi olarak,

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2024/135
Karar Tarihi : 26.09.2024

hakediş kapaklarında bulunan son imzacının (Fen İşleri Dairesi Başkanı) imza tarihinin baz alındığı, tahakkuk işleminin tamamlanmasının ise idare içerisinde bulunan ödeme yapmaya yetkili birimlerin de incelemesi neticesinde tahakkuk onayının tamamlaması ile mümkün olacağı, tahakkuka bağlanma sürecinin tam olarak ne zaman bittiğinin belirlenmesi hususunda kamu zararı oluşmaması için karşılıklı imzalanmış sözleşmede belirtilen 30 günlük tahakkuka bağlanma süresinin tamamı ile ödeme sorumluluğunun yerine getirilmesi için belirtilen 45 günlük sürenin toplamının, yani hakediş onay tarihinden itibaren 75 günü aşan bir sürede ödeme yapıldığı takdirde ilave sürenin konu edilebileceği,

Tip sözleşmenin 11.2 nci maddesinde ödeme sorumluluğunun 15 gün olarak ifade edildiği ve bu sürenin idare kararı ile değiştirilebileceğinin belirtildiği, işe ait sözleşmede bu sürenin 45 gün olarak değiştirilerek sözleşmenin taraflar arasında imza altına alındığı,

Ödeme gecikmelerinden dolayı verilecek ilave sürelerde, hakediş onay tarihine (hakediş kapağında bulunan son imza olan Fen İşleri Dairesi Başkanının imza/onay tarihi) 30+45 =75 günlük sürenin ilave edilmesi ile ortaya çıkan tarihin dikkate alınması gerektiği, ödemenin bu tarih sonrasında yapılmış olması halinde ancak ilave süre verilmesinin gündeme gelebileceği,

Belirtilmektedir.

Tarafların görüş, talep ve değerlendirmeleri bu şekilde açıklandıktan sonra konunun inceleme ve değerlendirilmesine geçilmiştir.

Başvuru yazısı ve ekleri incelendiğinde;

İşin, yer tesliminin 20.11.2023 tarihinde yapıldığı, sözleşmesine göre süresinin 360 gün ve bu süreye göre ilk iş bitim tarihinin 14.11.2024 olduğu,

21.08.2024 tarihli Olur ile 56 gün ilave süre verildiği, yeni/revize iş bitim tarihinin 09.01.2025 olarak belirlendiği,

İdaresince verilen süre uzatım miktarına ve hesap yöntemine yüklenicinin itiraz etmesi üzerine İdaresince Kurulumuza başvurulduğu,

Görülmektedir.

İşe ait sözleşmenin “Ödeme yeri ve şartları” başlıklı 11 inci maddesinde;

“ ...

11.2. Hakediş raporları, bu Sözleşmenin eki olan Yapım İşleri Genel Şartnamesinde düzenlenen esaslar çerçevesinde, kanuni kesintiler de yapılarak her ayın ilk beş iş günü içinde düzenlenir. Hakediş raporları yüklenici veya vekili tarafından imzalanıp idareye verildiği tarihten başlamak üzere İdarece en geç otuz gün içinde onaylandıktan sonra otuz gün içinde tahakkuka bağlanarak onbeş gün içinde ödenir. ... ”,

İşe ait sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİĞŞ)’nin “Geçici hakediş raporları” başlıklı 39 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (f) bendinde;

“... Hakediş raporu, yüklenici veya vekili tarafından imzalanıp idareye verildiği tarihten başlamak üzere en geç otuz gün içinde onaylandıktan sonra otuz gün içinde tahakkuka

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

Karar No : 2024/135
Karar Tarihi : 26.09.2024

bağlanır. Bu tarihten başlamak üzere sözleşmesinde farklı bir süre belirtilmemiş ise on beş gün içinde de ödeme yapılır.”

Hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlerden de görüleceği üzere;

Hakedişlerin ödenmesine ilişkin olarak; gerek sözleşmenin gerekse sözleşme eki YİĞŞ'nin yukarıda yer verilen ilgili hükümlerinde aynı düzenlemeye yer verildiği, bu bağlamda, geçici hakediş raporlarının, yüklenici veya vekili tarafından imzalanıp idareye verildiği tarihten başlamak üzere, idarece en geç otuz gün içinde onaylandıktan sonra, otuz gün içinde tahakkuka bağlanarak onbeş gün içinde ödeneceği, sözleşmenin 11.2 nci ve sözleşme eki YİĞŞ'nin 39 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (f) bendinde yer alan/belirtilen bu sürelerin azamî süreler olduğunun kabulünün gerektiği hususu açıktır.

Bu bağlamda anlaşmazlık konusu değerlendirilecek olursa;

Hakediş raporunun imzalanıp idareye verilmesinden sonra 30 günlük onay süresinin başlayacağı, idarenin hakedişi onayladığı tarih itibari ile başlayan 30 günlük tahakkuk süresinde fiili olarak tahakkuk işleminin tesisinden sonra da 15 günlük ödeme süresinin başlayacağı ve bu süre içinde ödeme yapılabileceği, diğer bir anlatımla onay ve tahakkuk sürelerinin toplam 60 gün olabileceği gibi, belirtilen 30 günlük sürelerin içerisinde bu süreler bitmeden önceki tarihlerde de onay ve tahakkuk işlemlerinin yapabileceği, bu durumda 15 günlük ödeme süresinin 30 günlük tahakkuk süresi sonundan itibaren değil, fiili tahakkuk işlemi tesis tarihinden itibaren başlayacağı ve bu süre içerisinde (son gün de dâhil) ödeme yapabileceği,

Diğer taraftan, geçici hakedişlerin sözleşmesinde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi sebebi ile işte yaşanan gecikme sonrası verilecek ilave sürenin tespitine yönelik olarak, sözleşme ve eklerinde açık bir yöntem olmadığı, bu sebeple hakedişlerin sözleşmesinde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi sebebi ile işte herhangi bir gecikme yaşanıp yaşanmadığının; ortaya çıkan fiili durum (durma, yavaşlama) ile yaşanan süreç esas alınarak ve somut verilere dayalı olarak idaresince tespit edilmesi gerektiği, ancak yapılacak tespit in sübjektif ve keyfi olamayacağı, sonuç olarak, geçici hakedişlerin sözleşmesinde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi sebebi ile işte bir gecikme olduğunun tespit edilmesi halinde, tespit edilen bu gecikmenin, ilave süre olarak verilmesi gerektiği,

Değerlendirilmektedir.

III - KARAR

Konu, yukarıda belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre “... *İnşaatı*” işinde;

İşin yürütülmesi sırasında, geçici hakedişlerin sözleşmesinde belirtilen süre içerisinde ödenmemesi sebebi ile işte bir gecikmenin yaşanması halinde, inceleme bölümünde açıklandığı şekilde gecikilen sürenin tespit edilmesine ve ilave süre olarak verilmesine,

05.01.2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun Ek 1 ve Ek 2 nci maddelerine istinaden, 26.09.2024 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.